Voorstel voor	Algemeen bestuur	
Vergaderdatum	27 november 2019	
Onderwerp	Aanpassing belastingstelsel	
Agendapunt	7	
Kenmerk	B2019/3016	
Portefeuillehouder	W. Stegeman	
Opsteller/indiener	M. Friele m.friele@vechtstromen.nl 0624918828	R. Hans
Vertrouwelijkheid	Nee	

Routing	***Besluit***
Commissie Financiën en Beleidsuitvoering 13 november 2019	Akkoord met doorgeleiding naar algemeen bestuur als bespreekstuk.
Algemeen bestuur 27 november 2019	Besluitvormend.

I. Voorstel

Samengevat wordt voorgesteld:

1. de voorzitter van Vechtstromen op te dragen drie amendementen in te dienen bij de behandeling van het procesvoorstel voor aanpassing van het belastingstelsel in de ledenvergadering van de Unie van Waterschappen met de volgende strekking:
   a) een onderzoek naar de forfaitaire heffing van woonruimten onderdeel uit te laten maken van het procesvoorstel;
   b) om een onderzoek naar het belasten van effluentlozingen van waterschappen op eigen water (verontreinigingsheffing op lozingen van rwzi's) onderdeel uit te laten maken van het procesvoorstel;
   c) het begrip ‘beperkte lastenverschuivingen watersysteemheffing’ specifiek te maken en dit te vertalen naar een lastenstijging van maximaal 5%;
2. alleen vóór het procesvoorstel van het bestuur van de Unie van Waterschappen voor aanpassing van het belastingstelsel te stemmen indien alle drie de amendementen worden aangenomen;
3. richting de Unie van Waterschappen aan te geven dat Vechtstromen ambtelijk zitting wil nemen in de compacte werkgroep voor het uitwerken van de opdrachten van de stuurgroep.

II. Inleiding / kader

Op 13 december 2019 ligt in de Ledenvergadering van de Unie van Waterschappen een procesvoorstel voor aanpassing van het belastingstelsel ter besluitvorming voor (zie bijlage 1). Eerder is dit voorstel besproken in de Ledenvergadering van 11 oktober.
In aanloop naar de Ledenvergadering is het voorstel opiniërend besproken in de commissie Financiën en beleidsuitvoering tijdens de PEILdag op 2 oktober.

Deze bespreking gaf een beeld waarin de commissie op verschillende punten bezwaren heeft bij het procesvoorstel. De standpunten zijn meegegeven aan de voorzitter om in te brengen tijdens de Ledenvergadering van 11 oktober jongstleden.
In deze Ledenvergadering is gebleken dat een minderheid van de waterschappen zich niet kan vinden in het voorstel. De Unie van Waterschappen heeft naar aanleiding van deze bespreking aangegeven het procesvoorstel onveranderd te laten, omdat dit kan rekenen op steun van een meerderheid.

In vervolg hierop heeft het algemeen bestuur van Vechtstromen op 16 oktober 2019 twee moties aangenomen. In deze moties wordt het dagelijks bestuur opgeroepen om te komen tot een tweetal amendementen bij de behandeling van het procesvoorstel van het bestuur van de Unie van Waterschappen.
Het dagelijks bestuur geeft hieraan opvolging en als eerste stap zijn de moties verspreid naar de besturen van alle waterschappen en ter kennisname naar de Unie van Waterschappen (bijlage 2). Op het moment van schrijven is nog geen inzicht in de reacties van de andere waterschappen.

III. Beoogd effect
In het bestuursakkoord is vastgelegd om maximaal aandacht te vragen voor de positie van een- en tweepersoonshuishoudens. In het procesvoorstel van de Unie wordt hiermee echter geen rekening gehouden. Met het indienen van een amendement beoogt Vechtstromen dit alsnog onderdeel te laten uitmaken van het procesvoorstel.
Een tweede amendement moet leiden tot het opnemen van een onderzoek naar mogelijkheden voor van het belasten van effluentlozingen van waterschappen op eigen water (verontreinigingsheffing op lozingen rwzi's) in het procesvoorstel.
In de ‘opdracht vervolgtraject aanpassing belastingstelsel’ (bijlage 1 c) wordt in de uitgangspunten een ‘beperkte lastenverschuiving watersysteemheffing’ genoemd. Met het derde amendement wordt het begrip ‘beperkt’ nader ingevuld en vertaald naar een maximale lastenstijging van 5%.
Voor alle amendementen geldt overigens dat deze alleen leiden tot aanpassing van het procesvoorstel wanneer deze door een meerderheid van de waterschappen worden gesteund.

Het algemeen bestuur heeft duidelijk aangegeven te opteren voor zorgvuldigheid en betrokkenheid (draagvlak) boven snelheid. Door niet zonder meer in te stemmen met het procesvoorstel geeft Vechtstromen een duidelijk signaal af dat de Unie van Waterschappen er op dit moment niet in is geslaagd om voldoende draagvlak te realiseren. Mogelijk heeft dit als effect dat betrokkenheid en gezamenlijkheid in het ontwikkelen van inhoudelijke voorstellen (in het vervolgtraject) meer aandacht krijgen. Het indienen van amendementen geeft tegelijkertijd een signaal af dat Vechtstromen bereid is tot constructief meedenken over de voorstellen.

Door vanaf 2020 zitting te nemen in de compacte werkgroep is het mogelijk vanaf het begin invloed te hebben op de totstandkoming van de voorstellen voor aanpassing van het belastingstelsel.

IV. Argumenten
1.1. Het algemeen bestuur van Vechtstromen heeft eerder aangegeven zich niet te kunnen vinden in de inhoudelijke component in het procesvoorstel, namelijk de uitkomsten van de zeefmethode.

Instemmen met dit procesvoorstel schuift een aanpassing van de forfaitaire heffing van woonruimten binnen de zuiveringsheffing (betalen voor 1, 2 of 3 vervuilingseenheden in plaats van 1 of 3 vervuilingseenheden) op de lange baan. Dit geldt eveneens voor de mogelijkheid tot het belasten van effluentlozingen van waterschappen op eigen water.
Met het specifiek maken van het begrip 'beperkte lastenverschuiving' wordt voorkomen dat bij de beoordeling van de inhoudelijke voorstellen eind 2020 discussie ontstaat over het begrip 'beperkt'. Dit punt is ook aan de orde gekomen in de gesprekken die een groep van negen waterschappen heeft gevoerd met voorzitters van alle 21 waterschappen. In een rapportage over de rondgang in april/mei 2019 langs de waterschappen wordt het volgende gesteld; "Voorstellen die leiden tot lastenverschuivingen van meer dan 5% worden als niet haalbaar beschouwd."
Aangezien het bestuur van de Unie van Waterschappen heeft aangegeven het procesvoorstel in aanloop naar de Ledenvergadering van 13 december 2019 niet meer aan te zullen passen, is het indienen van amendementen de enige manier om te komen tot een gewijzigd procesvoorstel waarin bovenstaande elementen wel zijn opgenomen;

1.2. Het algemeen bestuur heeft eerder aangegeven zorgvuldigheid en betrokkenheid belangrijker te vinden dan snelheid. Als de amendementen niet worden aangenomen, is het instemmen met voorliggend procesvoorstel in de Ledenvergadering van december 2019 niet logisch aangezien er dan geen consensus is onder de waterschappen over dit procesvoorstel.

2.1. Door deel te nemen in de compacte werkgroep is het makkelijker om vroegtijdig over de relevante informatie te beschikken en daarmee de potentiële gevolgen voor Vechtstromen in beeld te brengen. Ook kunnen deze gevolgen dan makkelijker worden ingebracht waardoor ze van invloed kunnen zijn op de uiteindelijke voorstellen. Het achteraf bepleiten van wijzigingen op kant en klare voorstellen, met draagvlak van alle waterschappen, lijkt weinig kansrijk. Dat blijkt ook bij de behandeling van onderhavig procesvoorstel.

V. Risico's en kanttekeningen

1. Het is op moment van schrijven onduidelijk of er voldoende steun bij andere waterschappen is voor de drie voorgestelde amendementen.
2. Door tegen het voorstel te stemmen behoort Vechtstromen waarschijnlijk tot de minderheid op de Ledenvergadering. Dat heeft mogelijk gevolgen voor de manier waarop de Unie van Waterschappen en andere waterschappen naar Vechtstromen kijken.
3. Door mee te doen in de ambtelijke werkgroep, wordt de bestuurlijke bewegingsruimte om de uitkomsten af te wijzen kleiner.
4. Voor het aanpassen van het belastingstelsel wordt solidariteit gevraagd van die waterschappen die nu nog geen problemen hebben binnen de watersysteemheffing. Vechtstromen is één van deze waterschappen.

VI. Financiën

Dit voorstel heeft geen directe financiële consequenties.

VII. Communicatie

Kernboodschap

Het bestuur van de Unie van Waterschappen heeft een procesvoorstel opgesteld voor aanpassing van het belastingstelsel. Het doel van de Unie is om urgente knelpunten in het belastingstelsel van de waterschappen op te heffen.

Tijdens de komende ledenvergadering van de Unie op 13 december 2019 vraagt Vechtstromen aan de Unie om drie elementen toe te voegen aan het procesvoorstel. Het gaat om een onderzoek naar de forfaitaire heffing van woonruimten (betalen voor 1, 2 of 3 vervuilingseenheden in plaats van 1 of 3 vervuilingseenheden) en een onderzoek naar het belasten van effluentlozingen van waterschappen op eigen water (verontreinigingsheffing op lozingen van rwzi's). Het derde element betreft het beperken van een eventuele lastenstijging binnen de watersysteemheffing, als gevolg van aanpassingen aan het belastingstelsel, tot maximaal 5%.

VIII. Uitvoering

De voorzitter brengt de uitkomsten van de besluitvorming in bij de Ledenvergadering van de Unie van Waterschappen van 13 december 2019.

Procedureel – eerder genomen besluiten

16 oktober 2019	twee moties over procesvoorstel van Unie van Waterschappen voor aanpassing van het belastingstelsel (M1 en M2)

IX. Bijlage(n)

1. Besluit.

Besluit

Kenmerk: B2019/3016

Het algemeen bestuur van het waterschap Vechtstromen;

gezien het advies d.d. 29 oktober 2019, kenmerk B2019/2969;

gelet op de artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet;

BESLUIT

1. de voorzitter van Vechtstromen op te dragen drie amendementen in te dienen bij de behandeling van het procesvoorstel voor aanpassing van het belastingstelsel in de ledenvergadering van de Unie van Waterschappen met de volgende strekking:
   a) een onderzoek naar de forfaitaire heffing van woonruimten onderdeel uit te laten maken van het procesvoorstel;
   b) om een onderzoek naar het belasten van effluentlozingen van waterschappen op eigen water (verontreinigingsheffing op lozingen van rwzi's) onderdeel uit te laten maken van het procesvoorstel;
   c) het begrip ‘beperkte lastenverschuivingen watersysteemheffing’ specifiek te maken en dit te vertalen naar een lastenstijging van maximaal 5%;
2. alleen vóór het procesvoorstel van het bestuur van de Unie van Waterschappen voor aanpassing van het belastingstelsel te stemmen indien alle drie de amendementen worden aangenomen;
3. richting de Unie van Waterschappen aan te geven dat Vechtstromen ambtelijk zitting wil nemen in de compacte werkgroep voor het uitwerken van de opdrachten van de stuurgroep.

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 27 november 2019.

Het algemeen bestuur,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf drs. R.I. Andringa, secretaries